

Temat: Dziennikarskie gatunki fotograficzne

Czas realizacji: 1 godz.

Cele zajęć

■ Cel ogólny

Zdobycie wiedzy na temat gatunków fotograficznych dziennikarstwa, nabycie umiejętności analizy tekstu prasowego zawierającego informacje w postaci fotografii

■ Cele szczegółowe

Uczeń:

- z zaangażowaniem bierze udział w dyskusji,
- wie, czym są fotograficzne gatunki dziennikarskie,
- przedstawia, na czym polega specyfika fotograficznych gatunków dziennikarskich,
- gromadzi argumenty na określony temat,
- wymienia zasady organizacji tekstu dziennikarskiego wykorzystującego fotografię,
- analizuje różne teksty i wskazuje cechy dziennikarskich gatunków fotograficznych,
- sprawnie posługuje się poprawną odmianą polszczyzny pisanej i mówionej.

■ Metody i formy pracy:

- metody aktywizujące – burza mózgów, dyskusja,
- rozmowa kierowana,
- ćwiczenia redakcyjne,
- ćwiczenia z tekstami prasowymi,
- praca z komputerem z dostępem do Internetu,
- indywidualna praca analityczna i redakcyjna.

■ Środki dydaktyczne:

- karta pracy: *Dziennikarskie gatunki fotograficzne*,
- materiały dla nauczyciela: *Dziennikarskie gatunki fotograficzne*,
- „Po polsku. Literatura, język, komunikacja. Zeszyt ćwiczeń do gimnazjum.Kl.1.”, red. L.Adrabińska-Pacula, A.Hącia, J.Malczewska, J.Olech, WSzPWN,
- fragmenty różnych tekstów prasowych,
- komputer z dostępem do Internetu, m.in.: www.grandfront.pl ; <http://vimeo.com/16883860> ; <http://www.id.uw.edu.pl/zasoby/profile/41/skrypt%20-%20gatunki%20dziennikarskie.pdf>, http://wyborcza.pl/duzyformat/1,139524,16290484,Bebechy_Hlaski_czyli_bunt_radykalnie_grzezny.html; <http://www.grandfront.pl/index.php/2009/nagrodzone-okadki>;
- <http://www.rp.pl/artykul/755490,1124880-Wojna-w-Syrii.html> ;
- http://wyborcza.pl/duzy_kadr/5,97904,16301416,Kobieta_w_konserwatywnym_muzulmanskim_Pakistanie.html ; <http://www.polskatimes.pl/artykul/3430905,grand-press-photo-2014-jakub-szymczuk-nagrodzony-za-zdjecie-z-majdanu-galeria,id,t.html> ;
- <http://fotokronika.pap.pl/aktualnosci/otwarcie-wystawy-25-lat-polskich-przemian-Fotokronika-pap> ; <https://www.google.pl/search?q=fotomonta%C5%BC+z+gazet&client=firefox-a&hs=f0O&sa=X&rls=org.mozilla:pl:official&channel=np&t> ;
- <http://sekcjafotografiiprasowej.blogspot.com/2010/12/gatunki-fotografii-dziennikarskiej.html>
- komputer, tablica, arkusze papieru, flamastry.

Temat: Dziennikarskie gatunki fotograficzne

■ Przebieg lekcji

1. Faza wstępna / prezentacja (6 min.)

- Nauczyciel prosi, by uczniowie zaprezentowali wyniki swej pracy domowej. Uczniowie mieli wejść na stronę konkursu na najlepszą okładkę dziennikarską Grand Front www.grandfront.pl i wybrać okładkę, która wywarła największe wrażenie i uzasadnić swój wybór.
- Chętni uczniowie prezentują wyniki swej pracy na forum (wszyscy uczniowie obserwują w tym czasie omawiane okładki na stronie www.grandfront.pl).

2. Faza realizacyjna

a) Jak informować fotografią?- analiza/ praca grupowa i indywidualna (13 min.)

- Nauczyciel poleca uczniom, by w grupach przyjrzeni się przyniesionym materiałom prasowym zawierającym fotografie i wskazali, w jaki sposób można przekazać informację za pomocą fotografii (uczniowie zwracają uwagę, kiedy fotografia stanowi samodzielne źródło informacji, a kiedy jest dodatkiem do tekstu drukowanego).
- Liderzy grup na forum prezentują efekty pracy w grupie.
- Nauczyciel poleca uczniom, by sprawdzili na stronie 5. skryptu Instytutu Dziennikarstwa Uniwersytetu Warszawskiego (dostępnego na stronie internetowej: <http://www.id.uw.edu.pl/zasoby/profile/41/skrypt%20-%20gatunki%20dziennikarskie.pdf>), jakie wyróżniamy fotograficzne gatunki dziennikarskie ze względu na miejsce i sposób publikacji (materiały na ten temat znajdują się w *Materiałach dla nauczyciela*). Informacje uczniowie zapisują (zad.1. z Karty pracy).

b) Rodzaje fotograficznych gatunków prasowych – metoda oglądowa/ praca indywidualna (14 min.)

- Nauczyciel prosi, by uczniowie, korzystając z różnych stron internetowych, zapisali, z jakimi rodzajami fotograficznych gatunków dziennikarstwa mieli do czynienia na tych stronach i w jaki sposób w tych gatunkach zdjęcia przekazywały informację (uczniowie realizują zad.2. z Karty pracy: korzystając ze stron:
- http://wyborcza.pl/duzyformat/1,139524,16290484,Bebechy_Hlaski_czyli_bunt_radykalnie_grzecny.html;
- <http://www.grandfront.pl/index.php/2009/nagrodzone-okadki> ;
- <http://www.rp.pl/artukul/755490,1124880-Wojna-w-Syrii.html> ;
- http://wyborcza.pl/duzy_kadr/5,97904,16301416,Kobieta_w_konserwatywnym_musulmanskim_Pakistanie.html ;
- <http://www.polskatimes.pl/artukul/3430905,grand-press-photo-2014-jakub-szymczuk-nagrodzony-za-zdjecie-z-majdanu-galeria,id,t.html> ;
- <http://fotokronika.pap.pl/aktualnosci/otwarcie-wystawy-25-lat-polskich-przemian-Fotokronika-pap> ; <https://www.google.pl/search?q=fotomonta%C5%BC+z+gazet&client=firefox-a&hs=f0O&sa=X&rls=org.mozilla:pl:official&channel=np&t>)
- Nauczyciel może przypomnieć uczniom , czym charakteryzują się poszczególne fotograficzne gatunki dziennikarskie (informacja znajduje się na stronie:
- <http://sekcjafotografiiprasowej.blogspot.com/2010/12/gatunki-fotografii-dziennikarskiej.html>
- P upływie wyznaczonego czasu wybrany uczeń prezentuje efekty pracy.

Temat: Dziennikarskie gatunki fotograficzne

c) Uczymy się od profesjonalistów-film / burza mózgów i praca indywidualna (2 min.-film, 7 min.-praca uczniów)

- Nauczyciel prosi, by uczniowie weszli na stronę <http://vimeo.com/16883860> i obejrżeli krótki film z poradami fotoreporterów dziennika „Gazeta Wrocławska” o tym, jak zrobić dobre zdjęcie.
- Burza mózgów i dyskusja na temat: „Kim jest fotoreporter i jakie cechy powinien posiadać”. Nauczyciel może naprowadzić uczniów na definicję pojęcia ‘fotoreporter’, kim jest fotoreporter (przykładowa definicja znajduje się w *Materiałach dla nauczyciela*).
- Uczniowie zapisują własne propozycje tego, kim jest fotoreporter i jakie powinien mieć cechy (zad.3. z Karty pracy)
- Chętny uczeń na forum odczytuje realizację zadania.

3. Faza podsumowująca (3 min.).

- Burza mózgów i wypowiedzi uczniów na temat: „ Czy każdą informację można przekazać za pomocą fotografii?” Uczniowie wypowiadają na forum swoje opinie.

■ Ewaluacja/samodzielna praca uczniów

Korzystając z fotografii umieszczanych w sieci na licencjach Creative Commons, m.in. Flickr: <http://www.flickr.com/> czy Stock: <http://www.sxc.hu/> I innych znajdźcie po 2-3 zdjęcia, które mogłyby stanowić materiał ilustracyjny do artykułów na poniższe tematy:

- 1) Co uczniowie robią na przerwach?
- 2) Zdrowe odżywianie się.
- 3) Hobby współczesnych nastolatków.
- 4) Czym jest wolontariat?
- 5) Problem depresji wśród nastolatków.

Temat: Dziennikarskie gatunki fotograficzne

KARTA PRACY

1. Po przeczytaniu informacji na stronie 5. skryptu Instytutu Dziennikarstwa Uniwersytetu Warszawskiego (dostępnego na stronie internetowej:
<http://www.id.uw.edu.pl/zasoby/profile/41/skrypt%20-%20gatunki%20dziennikarskie.pdf>) zapisz, jakie wyróżniamy fotograficzne gatunki dziennikarskie ze względu na miejsce i sposób publikacji.

.....

.....

.....

.....

2. Wejdź na podane poniżej strony i zapisz, z jakimi fotograficznymi gatunkami dziennikarstwa mamy na nich do czynienia. Uzupełnij też informacje związane z obejrzaną fotografią.

a) **<http://www.rp.pl/arttykul/755490,1124880-Wojna-w-Syrii.html>**

rodzaj gatunku:.....

tytuł publikacji:.....

tematyka ukazana na fotografii:.....

.....

b) **<http://www.polskatimes.pl/arttykul/3430905,grand-press-photo-2014-jakub-szymczuk-nagrodzony-za-zdjecie-z-majdanu-galeria,id,t.html>**

rodzaj gatunku:.....

tytuł publikacji:.....

tematyka ukazana na fotografii:.....

.....

c) **http://wyborcza.pl/duzy_kadr/5,97904,16301416,Kobieta_w_konserwatywnym_muzulmanskim_Pakistanie.html**

rodzaj gatunku:.....

tytuł publikacji:.....

tematyka ukazana na fotografii:.....

.....

d) **<http://www.grandfront.pl/index.php/2009/nagrodzone-okadki> : wybierz jedną z publikacji dostępnych na stronie**

Temat: Dziennikarskie gatunki fotograficzne

rodzaj gatunku:.....

tytuł publikacji:.....

tematyka ukazana na fotografii:.....

.....

e)

http://wyborcza.pl/duzyformat/1,139524,16290484,Bebechy_Hlaski_czyli_bunt_radykalnie_grzechny.html

rodzaj gatunku:.....

tytuł publikacji:.....

tematyka ukazana na fotografii:.....

.....

f) <http://fotokronika.pap.pl/aktualnosci/otwarcie-wystawy-25-lat-polskich-przemian-Fotokronika-pap>

rodzaj gatunku:.....

tytuł publikacji:.....

tematyka ukazana na fotografii:.....

.....

g) <https://www.google.pl/search?q=fotomonta%C5%BC+z+gazet&client=firefox-a&hs=f00&sa=X&rls=org.mozilla:pl:official&channel=np&t>

rodzaj gatunku:.....

tytuł publikacji:.....

tematyka ukazana na fotografii:.....

.....

3. Po obejrzeniu krótkiego filmu „ Jak zrobić dobre zdjęcie” na stronie: <http://vimeo.com/16883860> napisz, kim jest fotoreporter i jakie powinien posiadać cechy.

.....

.....

.....

.....

MATERIAŁY DLA NAUCZYCIELA

Temat: Dziennikarskie gatunki fotograficzne

1. Fragment skryptu o fotograficznych gatunkach dziennikarskich

(dostępnego w całości na stronie:

<http://www.id.uw.edu.pl/zasoby/profile/41/skrypt%20-%20gatunki%20dziennikarskie.pdf>)

FOTOGRAFICZNE GATUNKI DZIENNIKARSKIE

Fotografia prasowa:

Dział fotografii użytkowej (stosowanej), którego celem jest szybkie przekazanie informacji szerokiemu ogółowi odbiorców (na łamach gazet i czasopism bądź w Internecie)

a) Rodzaje fotografii ze względu na źródło:

- fotografia własna,
- fotografia agencyjna,
- materiał wiązany tekst i fotografia stanowią integralną całość i są autorstwa tej samej osoby,
- fotografia prywatna świadka zdarzenia.

b) Infografia:

- Informacja ilustrowana grafiką lub udokumentowana fotografią.
- Tekst ma tłumaczyć NIE co widać na fotografii, ale dlaczego zostało to ukazane.

c) Typologia fotografii według miejsca i sposobu publikacji:

- fotografia samotna,
- fotografia z tekstem,
- portret,
- fotoreportaż,
- fotomontaż,
- fotokronika,
- fotografia okładowa.

2. Gatunki fotograficzne dziennikarskie na stronach z zad.2. Karty pracy:

Temat: Dziennikarskie gatunki fotograficzne

a)

http://wyborcza.pl/duzyformat/1,139524,16290484,Bebechy_Hlaski_czyli_bunt_radykalnie_grzechny.html

- portret prasowy

b) <http://www.grandfront.pl/index.php/2009/nagrodzone-okadki>

- okładka prasowa

c) <http://www.rp.pl/artykul/755490,1124880-Wojna-w-Syrii.html>

- fotografia z tekstem

d) http://wyborcza.pl/duzy_kadr/5,97904,16301416,Kobieta_w_konserwatywnym_muzulmanskim_Pakistanie.html - fotoreportaż

e) <http://www.polskatimes.pl/artykul/3430905,grand-press-photo-2014-jakub-szymczuk-nagrodzony-za-zdjecie-z-majdanu-galeria,id,t.html>

- zdjęcie samotne/ pojedyncze

f) <http://fotokronika.pap.pl/aktualnosci/otwarcie-wystawy-25-lat-polskich-przemian-Fotokronika-pap>

- fotokronika

g) <https://www.google.pl/search?q=fotomonta%C5%BC+z+gazet&client=firefox-a&hs=f0O&sa=X&rls=org.mozilla:pl:official&channel=np&t>

- fotomontaż

3. Krótka charakterystyka fotograficznych gatunków dziennikarskich

Na stronie: <http://sekcjafotografiiprasowej.blogspot.com/2010/12/gatunki-fotografii-dziennikarskiej.html>

4. Przykładowa definicja pojęcia 'fotoreporter' (ze strony wikipedii)

Fotoreporter – fotograf specjalizujący się w robieniu zdjęć bieżących wydarzeń (politycznych, społecznych, kulturalnych, sportowych itd.).

Odbiorcą efektów jego pracy są czasopisma oraz portale internetowe, organizatorzy wydarzeń, a także osoby uwiecznione na zdjęciach. Fotoreporterzy bywają delegowani przez zatrudniające ich redakcje lub agencje fotograficzne. Otrzymują też jednorazowe zlecenia na dokumentację konkretnej imprezy czy wydarzenia od organizatorów lub uczestników. Wielu fotoreporterów działa na własną rękę szukając później zbytu na swoje zdjęcia.

Działalność fotoreporterska zaliczana jest do dziennikarstwa. Ponadto najlepsze zdjęcia mogą brać udział w szeregu konkursów fotograficznych lub wystaw tematycznych.